

REDACTIUNEA,  
Administrațiunea și Tipografia  
Brașov, piața mare nr. 30.  
Scrisori nefrancate nu se  
primesc.  
Manuscrise nu se retrimit.  
INSERATE  
se primesc la Administrațiune în  
Brașov și la următoarele  
BIROURI de ANUNȚURI:  
In Viena: la M. Dukas Nachf.,  
Nux. Angenfeld & Emeric Les-  
ner., Heinrich Schalek, A. Op-  
pelik Nachf., Anton Oppelik.  
In Budapesta la A. V. Gold-  
berger, Ekstein Bernat, Iuliu  
Leopold (VII. Erzsébet-köru).  
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-  
rie garsonă pe o săptămână 30  
bani pentru o publicare. Pub-  
licări mai dese după tarifară  
și învoială. — RECLAME pe  
pagina 3-a o seriă 20 bani

# GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi  
Abonamente pentru Austro-Ungaria:  
Pe un an 24 cor., pe șase luni  
12 cor., pe trei luni 6 cor.  
N-ri de Duminică 4 cor. pe an.  
Pentru România și străinătate:  
Pe un an 40 franci, pe șase  
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.  
N-ri de Duminică 8 fr. pe an.  
Se prenumeră la toate ofi-  
ciile postale din țară și din  
afară și la d-nii colectori.  
Abonamentul pentru Brașov  
Administrațiunea, Piața mare,  
Târgul Inului Nr. 30. etagiu  
I.: Pe un an 20 cor., pe șase  
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.  
Cu dusul în casă: Pe un an  
24 cor., pe șase luni 12 cor.,  
pe trei luni 6 cor. — Un esem-  
plar 10 bani. — Atât abona-  
mentele cât și inserțiunile  
sunt a se plăti înainte.

Nr. 156.

Brașov, Sâmbătă 16 (29) Iulie.

1905.

## Tisza și Banffy.

S'a făcut mult șgomot, s'a alar-  
mat țera și străinătatea cu cestiunea  
ce formeză simbul crizei ungare:  
sdruncinarea bazei dela 1867 și răs-  
turnarea partidului liberal, care în  
deceniile din urmă a fost stăpân ab-  
solut pe regimul Ungariei până la  
acea măsură, ca să-și credă pentru  
totdeauna asigurată puterea.

Ajunsesse lucrurile așa departe,  
incât căpeteniile amintitului partid,  
până acuma singurul partid de guver-  
nement în Ungaria, identificau esen-  
tența pactului dela 1867 cu existența  
partidului liberal. Și nu era nemoti-  
vată această părere, ceea-ce se vede  
și din evenimentele petrecute dela  
isbucnirea crizei încôce.

Noua majoritate a camerei, ca să  
pôtă deveni ministeriabilă, a trebuit să  
accepteze și ea basa dela 1867, deși  
mai mult pe termen și în mod condi-  
ționat. Partidele din coaliție, cari stau  
pe basa dela 1867, cum sunt disiden-  
ții, partidul poporal, „noul partid“  
al lui Banffy, aveau să fie chiagul  
pentru formarea viitorului ministeriu  
al coaliției.

Dacă nu s'a putut ajunge la nici  
un rezultat până acuma, nu atât par-  
tidele amintite sunt de vină, cât mai  
mult partidul independist cel relativ  
mai numeros din coaliție, căruia prin  
agitațiunile sale în țară, organizate și  
conduse de noul aderent al stégului  
dela 1848, contele Apponyi, i-a suc-  
ces a pune înainte cestiunea limbei  
de comandă maghiară.

Cu toate acestea ruptura în sinul  
coaliției ar fi fost de mult un fapt  
împlinit, dacă nu aveau toate parti-  
dele, ce o compun, cel mai mare in-  
teres de a împedeca revenirea la pu-  
tere și rehabilitarea partidului tiszai-  
st.

Totă lupta, totă alarma ce s'a  
dat în țară și în lume n'a putut  
duce până acum decât la constata-  
rea, că nu e nimic nou sub sóre și  
că și globul unguresc e rotund, de  
unde va urma, că cu tot târâbiul  
ce s'a făcut, toate se vor întorče éráși

la punctul de unde au pornit, care  
punct este marcat prin două nume,  
pe cât de cunoscute, pe atâta de te-  
mute și pentru cei mai mulți nesim-  
patice: Tisza și Banffy.

Aceștia doi au fost odată trup  
și suflet. Banffy Dezső, creatura și  
discipolul răposatului Coloman Tisza,  
a mers mână 'n mână și cu fiul a-  
cestuia, până ce, grație vrednicilor  
sale „patriotice“, ce și le-a câștigat  
prin regulamentarea „nației“ nòstre  
servile de pe la Năsăud și Solnoc-  
Dobăca, ajungând la postul cel mai  
înalt în țară, ambițiunea de a fi el  
insuși cel mare și tare l'a adus în  
conflict cu nu mai puțin ambițiosul  
conte Tisza.

Cine garantéză însă că acești ó-  
mení, ori cât s'ar fi învrăjbit între  
ei, nu vor reveni éráși la vechea lor  
dragoste? Numai ocaziunea să se o-  
fere. Și pare a nu fi departe momen-  
tul, când Tisza cu Banffy vor încheia  
din nou amicitie și pace între ei. Ba  
el pare chiar a-se oferi acum, când  
e vorba de a ieși din impasul crizei  
și de a salva ce mai pôte fi salvat  
pentru discipulii crescuți la pieptul  
vechilui sistem tiszai-  
st, căci a ră-  
mas nerăsturnat adevărul, după care  
corb ia corb nu scóte ochii.

Deja mai de mult s'a observat  
că bar. Banffy pregătesce o acțiune  
a parte. El a fost singurul în coali-  
țiune, care a venit cu deia de com-  
penzațiune prin limba maghiară de  
regiment pentru limba de comandă.  
Astăzi Banffy lucréză la planul for-  
mării unei noue majorități, cu elimi-  
narea partidului independist și com-  
puse numai din aderenți ai bazei dela  
1867. Pentru acest scop Banffy a în-  
ceput în organul său a agita ca pur-  
tidul liberal să se alătore la partidele  
din coalițiune, cari stau pe basa dela  
1867.

Intre Banffy și contele Tisza  
pare a domni și astăzi încă cel mai  
mare antagonism. Fie-care din ei ar  
vrea să fie numai el dirigitorul des-  
tinelor țării. Tisza vorbesce cu ironie  
mușcătore de cinismul lui Banffy,

care și-a întors mantaua, ér Banffy  
cere fățis desființarea partidului li-  
beral.

Cu toate acestea ei se unesc astăzi  
într'un punct de mare importanță.  
Precând contele Tisza apeléză la par-  
tidul liberal și la membrii lui să con-  
lucre pentru o nouă formațiune de  
partid pe basa de drept public dela  
1867, pe atunci Banffy apeléză în  
„Pesti Hirlap“ la toți aderenții pac-  
tului dela 1867 și în prima linie la  
cei din partidul liberal, să se ralieze  
spre a face posibilă soluțiunea crizei  
și să înlătore pericolul uniunii per-  
sonale, care crește în proporția, în  
care partidul independist câștigă tot  
mai multe mandate în cameră. Ape-  
lurile se deosebesc numai prin aceea,  
că Banffy condiționéză ralierea dorind  
ca ea să se facă sub egida partidului  
și sub conducerea lui, ér Tisza pare  
a fi mai puțin egoist și s'ar mulțumi  
de-ocamdată cu bunul rezultat, dacă  
le-ar succeda a sparge coaliția.

Așa-dér tot cioroborul s'a făcut  
numai pentru ca probabil Banffy,  
să ajungă éráși de asupra cu totă  
ilustrația politice sale violente șovi-  
niste-esclusiviste.

Să fie óre acesta începutul reali-  
sării nouelor planuri ale camarillei  
jidano-maghiare, care întotdeauna a  
a căutat a exploata influența coronei  
în favoarea sa și a protegiaților săi?

Brașov, 15 (28) Iulie.

**O declarație a președintelui camerei  
ungare.** Președintele camerei ungare Iuliu  
Justh întreat de un țiarist, ce crede  
că ar fi de făcut în stadiul actual al cri-  
sei, a țis că funcția lui se începe numai  
la 15 Septemvrie, când camera se va în-  
truni din nou. La întrebarea, ce se va în-  
timpla dacă până la 15 Sept. ar apare un  
nou rescript regal, prin care dieta s'ar  
amâna éráși pe un timp îndelungat, Justh  
a răspuns:

— *N'aș ține sémă de un nou res-  
cript de amânare. Aș convoca dieta și  
aș deschide desbaterile. Dieta ar avé atunci  
un nou obiect de discuție: ilegalitatea res-*

criptului regesc de amânare. De altfel e  
destul de réu, că la 21 Iunie am creat un  
precedent prin aceea, că ne-am supus în  
mod leal rescriptului regesc prin care se  
amâna dieta. Nu ne este permis să mai  
facem și a două óră această greșală, căci  
o amânare continuativă n'ar fi decât sus-  
tragerea guvernului de sub răspunderea  
controlului legislativei și o deplină dejuc-  
care a constituționalismului.

**Trei posibilități pentru rezolvarea cri-  
sei.** Ministrul de instrucție *Lukacs* a de-  
clarat ađi într'un interviu în privința re-  
solvării crizei, că sunt numai trei posibi-  
lități: séu domnitorul să satisfacă toate  
cerințele coalițiunei concedând ca limba  
de comandă să fie cea ungurescă, séu să  
abdice, séu în sfârșit să apuce calea abso-  
lutismului. După atitudinea Maj. Sale, prima  
eventualitate nu e probabilă; celelalte două  
din urmă ar fi o nenorocire pentru țară.

**Tisza către liberali.** Contele Stefan  
*Tisza* a adresat partidului liberal un fel de  
testament politic prin care-l îndemnă să  
*țină cu țările la principiile liberale.* În cas  
când coalițiunea va lua cârma, s'o sustină  
până la restabilirea bunei rândueli în țară  
și apoi să trecă în opoziție. Inșé în cas  
când membrii coalițiunei, cari doresc în-  
voiala cu Austria, le-ar întinde mâna spre  
a forma un nou partid, liberalii să nu se  
îngrijescă de loc de persóna sa urgisită.

**Social-democrații la ministrul de in-  
terne.** O delegație a social-democrațiilor din  
Budapesta, condusă de *Bokanyi*, s'a dus la  
ministrul de interne *Krisstoffy*, ca să se  
plângă pentru nedreptățile ce li-s'a făcut  
socialiștilor în Cinci-biserici. S'au plâns  
tot-odată asupra situației muncitorilor, cari  
nu sunt lăsați să se întrunescă. Ministrul  
a spus, că se bucură, că muncitorii i-se  
adreséză direct și a declarat, că în cât se  
pôte li-se va face dreptate, ce privesce  
dreptul de întrunire va porni o strictă  
cercetare în contra gendarmeriei, care i-a  
oprit a-se întruni și va pedepsi pe cei vi-  
novați. In ce privesce *dreptul electoral*, mi-  
nistrul a declarat că și el e aderentul vo-  
lului secret universal, o spune însă acesta

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

## Povața unui escursionist.

Vreau să povestesc pe scurt pățaniile  
mele cu un cal de munte foarte mult lău-  
dat de către ofițerii noștri de artilerie.

Cetiți cu atenție jalnica mea tragedie.

Am vorbit cu un român, cu fața blaji-  
nă, cu aerul smerit, un închirietor de cai sta-  
bilit în Comarnic, după spusele lui; dar,  
după dorința mea acest om trebuie să fie  
stabilit cu întreg némul lui numai decât  
în fundul ladului, cu tot confortul de ca-  
zane, cu zmolă topită, cu băile de flăcări,  
cu țepele arđende și cu toate furiile posi-  
bile și imposibile la dispoziția lui.

Nu sunt sgârcit... cu lucrurile altuia:  
așa că țeranul meu, se pôte măguli că  
dispune de cel mai bogat material ce ar  
puté fi experimentat pe sufletul lui. Dic  
»ar puté«, de óre-ce n'am avut încă feri-  
cirea și nici măcar plăcerea să asist la în-  
gropăciunea lui.

Când i-am cerut calul, i-am spus că  
vréu un cal blajin să nu asvârle și să nu  
fie sperios. Țăranul m'a asigurat că ani-  
malul pe care mi-l dá, nu numai că impli-  
nesce toate cerințele mele, dar are și un  
mers, parcă ar călca tot pe perne și că  
pot urca cu el chiar păreți drepti și că  
merge până la »Omul« fără să obosescă.

Mă urc pe cal și când dau din pinte-  
ni aud o șuerătură și calul meu ca un glonț  
scăpat din tun, o rupe la deal într'o gó-  
nă nebună. Mă agăț de cóna calului și cu  
o mână dau să mă țin și de pălărie. Dar  
pălăria rămasă în urmă flutura prin vânt  
legată de cordonul subțire care o ține de  
haina mea. Mă agăț de cordon; în sfârșit  
un cordon nu e mare lucru, dar la vreme  
de nevoe poți să-l consideri ca o rampă,  
sau un odgon, în fine ca un ce tórte solid.  
El se ține de mine, eu de el, chestie de  
reciprocitate și o ducem așa până ce calul  
își aduce aminte că stăpânul său a rămas  
în urmă și nu mai are de ce să paradeze  
cu iuțela.

Se opresce, se aproprie de nisce stu-

furi de ierbă și începe să pască ca un miel.  
In primul moment găsesc că între cele  
mai salutare invenții este érba și păscu-  
tul, căci amscăpat de o grijă: ținându-mé  
de cóna lui căpătasem crampe și mi-era  
că nu o să mai pot scóte pumnul meu în-  
cleștat din cóna calului de cât cu ajuto-  
rul unui chirurg: ori trebuia să taie cóna  
calului, ori mâna mea. Și riscam să ră-  
mân cu mâna tăiată, căci țeranul n'ar fi  
consimțit nici odată să permită a i se »slu-  
ti« calul.

După 20 minute găsesc, că păscutul  
o fi bun lucru la timpul său însă în vre-  
me de excursie, este tot ce pôte fi mai ne-  
glijabil. Dér când dau glóbei o lovitură ca  
să o conving că am plecat în excursie, calul  
face o mișcare bruscă, săltând de la spate  
în sus și mă trimite la patru pași înaintea  
lui în mijlocul unui stuf de érbă să pasc  
și eu.

Nu sunt contra vegetarianismului, dér  
am preferat totdeauna carnea erbei, și  
fiindcă nu vréu să lipsesc pe calul meu de  
o foarte fragedă porție de érbă, îi fac o

serie de complimente, îi laud toate nému-  
rile și mă apropriei de el.

El însă, se sucesce cu spatele spre  
mine și îmi face semn cu piciórele dina-  
poi, să stau mai la distanță, căci fiind ocu-  
pat, nu-mi pôte asculta Ieremiadele mele.  
Eu primesc acest scurt, dér energetic avis  
în piept și în cóna și mă deplasez ca la  
vre-o țece metri prin aer, apoi mă lun-  
gesc agale în érba de lângă drum.

Am o inspirație ciudată; îmi număr  
cónetele: trei sunt cam schilodite și una  
ruptă. Dar de acesta din urmă tot n'am ne-  
voe în excursie; iar cele trei atinse își mai  
trag sufletul; așa că pot resita la o nouă  
plimbare prin vėzduh.

Nu vréu să-l laud, dar cred că pu-  
nând óre-care bună-voința pe lângă calul  
meu, ar puté să mă trimetă dintr'o lovi-  
tură de copită înapoi, tocmai acasă; așa  
că slavă Domnului de întórcere sunt ca și  
sigur. Acuma însă e vorba cum să ajung  
înapoi spre »Omul.«

Căți-va țerani trecători se intereséză  
de sórtea mea: unul mă întrebă dacă »mai

numai ca om privat, căci n'are la spate o majoritate, care să-l sprijinească în direcția acésta.

**Comandă maghiară.** În *Panciova* s'a întâmplat zilele aceste un cas extraordinar. Caporalul *Stefan Farago*, amezit de cele ce le cetise prin gazetele unguresci despre comanda maghiară, în calitate de comandant de post, a comandat garda în limba maghiară. Caporalul *Farago* a fost imediat arestat. Casul a produs mare senzație în oraș.

**Intilnirea Țarului cu împăratul Wilhelm.** »Journal« din Paris primesce din Petersburg scirea, că intilnirea între Țar și împăratul Germaniei a avut loc la zece ore séra. Suveranii s'au îmbrățișat. Țarul și marele duce Mihail au convorbit cu împăratul Wilhelm trei ore din noapte pe vasul »Hohenzollern«. A doua zi au convorbit încă o oră.

»Neue Fr. Presse« află din Petersburg, că printre personajile din suita Țarului, cari l'au însoțit în intilnirea sa cu împăratul Wilhelm, se asigură că acesta a sfătuit pe Țar să continue războiul și să concedă reforme, însă fără parlament.

**Armata rusescă din Manciuria în contra încheerii păcii.** »Standard« din Londra este informat din Petersburg, că generalul *Linevici* a telegrafiat Țarului protestând în numele întregii armate rusesce din Manciuria, contra tratativelor de pace și dând asigurare, că armata rusescă va fi biruitoare.

**Despărțirea Svediei de Norvegia.** Din Stockholm se telegrafiază, că cabinetul *Remstedt* a demisionat. Comisiunea specială stabilită de Reichstagul extraordinar pentru a studia cestiunea uniunii și-a depus raportul. Unanimitatea comisiunii declară că Reichstagul vré să negocieze asupra disolvării uniunii. Un *Storthing* ales din nou ar propune disolvarea uniunii, séu acésta s'ar puté hotărî prin plebiscit de către poporul norvegian. Comisiunea propune ca în cas de disolvare a uniunii să se primescă propunerile următoare: 1) de ambele părți ale frontierei celor două state să se fixeze teritoriul, în lăuntrul căruia trebuie să se distrugă fortificațiile; 2) dreptul pășunatului în Norvegia septentrională trebuie să fie fixat; 3) comerțul transitar pentru cele două State trebuie să fie asigurat contra oricărei împedcări; 4) pozițiunea Svediei față de celelalte puteri străine trebuie să fie lămurită în așa fel încât libertatea deplină a Svediei să fie reunoscută față de Norvegia. Comisiunea crede necesar a se închea un tratat de arbitragiu cu Norvegia și propune a se autorisa biroul regal al datoriei să furnizeze o sută milioane corone pentru cheltuelile eventuale necesitate de actuala

stare de lucruri; ea declară în sfârșit că tot ce reclamă prosperitatea și demnitatea Svediei trebuie să fie cerut ca condițiune pentru disolvarea uniunii și recunoscerea Norvegiei.

### Invasiunea Evreilor din Rusia.

O parte a pressei maghiare a avut bunul simț să releveze pericolul invasiunii jidovesci din Rusia. Armonia coalițiunii s'a turburat întru cât-va prin acésta, căci jupânul *Vázsonyi*, mare agitator coaliționist s'a luat de păr cu tovarășul séu în coaliție, »*Alkotmany*«.

Nu puțin s'a supărat și bătrânul poet, evreul *Kiss Jozsef*, redactor la revista »*A Hét*«, care răspunzând lui »*Alkotmany*«, țice, că ce s'ar fi întâmplat, decă pe bună-șansa n'ar fi lăsat-o să imigreze la timpul séu din Rusia în Ungaria? El ar trebui acum să se mulțumescă cu celebritatea unui *Gorki*, nici-odată însă literatura maghiară nu s'ar fi îmbogățit cu operele sale: »*Agota kisasszony*«, »*A trombitás*« și altele. — La strășnicile lui *Kiss*, »*Alkotmany*« răspunde:

»Va să țică să dăm drum liber jidovilor din Rusia, căci cine scie pôte printre aceștia va fi și bunica vr'ului *Kiss Jozsef* al viitorului. Și ce ar fi, decă acest futur *Kiss Jozsef* ar scrie pe viitórele »*Agota Kisasszony*« și »*A Trombitás*« etc. în limba rusescă? Gândesc-te o patrie! Decă nu lași să între în țără jidovii din Rusia, vei perde pe un viitor *Kiss Jozsef*... Câtă îngâmfare tipică jidovescă este în exclamația, că ce ar deveni poezia și cultura maghiară fără un *Kiss*, fără jidovi rusesci și peste tot fără jidovi! Ce ar fi? Ar fi probabil ceea ce a fost prin un *Petőfi*, *Arany* și *Vörösmarty*... Să sfirșim odată cu minciuna miserabilă, că fără jidovi nu pôte exista la noi cultura! Am puté să trăim și cu mintea noastră, fără »*Agota Kisasszony*« și »*Trombitás*« și fără poezi, cari se țic maghiari și în calitatea lor de redactori publică articole, ocrotind invasiunea unei rase ucigătoare de națiunii!»

† **Dr. George Popovici.** O scire surprinzătoare ne sosese ađi despre mórtea fostului deputat în »*Reichsrath*«-ul austriac, bucovineanul *Dr. George Popovici*, care de vreo 5—6 ani se căsătorise și stabilise în București. Éta ce i-se depeșeză din Cernăuți țiarului »*N. Fr. Pr.*«: *Dr. Popovici* care plecase alaltăieri din Cernăuți cu gândul să mergică la *Marienbad*, în călătoria sa sosind la *Muncaciú*, aci s'a sinucis prin otrăvire. Tatăl séu care e profesor la universitatea din Cernăuți, a fost chemat telegrafic la corpul neînsuflețit al fiului séu. *Dr. G. Popovici* s'a născut la 20 Novembre 1864 în Cernăuți. A studiat dreptul și filozofia la universitățile din Cernăuți și *Innsbruck*. În Cernăuți a fost promovot doctor în drept. A scris apoi numeroase lucrări juridice și din istoria dreptului în limba română. Din tinerețe el a luat parte activă la viața politică a Bucovinei, înrolându-se în partidul națio-

nal român. La 1897 și-a pus candidatura la curia a 5-a Rădăuți și a fost ales aprópe cu unanimitate. La algeriile din 1900 însă a căcut față cu conservatorul român *Isopeșcu*. De atunci a desvoltat ca deosebire o activitate științifică, fiind docent la universitatea din București.

**Turneul societății »Carmen«.** Cetim în țiarele bucurescene că societatea »*Carmen*« de sub conducerea d-lui *Chiriac* va face în luna August o excursiune în Ardeal și Bănat, concertând în mai multe orașe din aceste ținuturi. Turneul societății »*Carmen*« va fi salutat de sigur cu mare bucurie și plăcere de toți Românii din Ardeal și Bănat.

**Invențiunile unui Român.** Industriașul român d-l *T. N. Brumărescu* din București a inventat un nou sistem al unei sonerii electrice fără baterie, care constă într'un aparat construit pe cale mecanică foarte simplă. Afară de acésta d-l *Brumărescu* a mai construit un aparat foarte practic pentru învîrtirea notelor la pian. Pianistul n'are decăt să apese cu piciorul pe un buton, aplicat lângă pedal și foile de note se învîrtesc de sine. D-l *Brumărescu* e cunoscut de altfel ca un om, care a făcut și în trecut numeroase invențiuni de folos.

**Păpușile Reuniunii.** Comitetul Reuniunii femeilor române din Brașov pentru creșterea orfanilor, trimite la expozițiunea națională, ce se va deschide la 19 August n. în Sibiu, diverse porturi din comitatul Brașovului. Porturile sunt îmbrăcate pe păpuși de mărime 60 cm. — Aceste păpuși s'au espus spre vedere publică în galantiarul firmei *Orendi* din Tergul grăului — Corso, casa bisericeii — Joi, Vineri și Sâmbătă 14/27, 15/28 și 16/29 Iulie a. c.

**Petrecere.** *Inteligența română din Șercaia* și jur aranjază o producțiune declamatorică *Mercuri* în 2 August st. n. (Sfîntul Ilie) cu ocaziunea ținerii adunării cercuale generale a despărțământului Făgăraș al Asociațiunii în sala comună din Șercaia cu concursul artistului nostru dramatic d-l *Zaharie Bărsan* și al corului mixt din Vadu. Prețurile de intrare: locul I. 1 cor. 50 bani, locul II. 1 corónă. Venitul curat e destinat pentru scopurile Asociațiunii. Inceputul la 8 ore séra.

Programa: »*Lucaferul sării*« de *N. Ganea* cor mixt. »*Dormi în pace*« declamată de *Z. Bărsan*. »*Numai una*« *G. Cosbuc* quartet. »*Greva fierarilor*« decl. de *Z. Bărsan*. »*La fântână*« *A. Bena* cor. mixt. »*Lupta de la Rovine*« decl. de *Z. Bărsan*. După producțiune urméză dans.

**Cancelaria d-lui Dr. Titus Babeș,** ad-vocat în Budapesta, se va afla începând de la 1-ma August st. n. 1905 în casele fundațiunii *Gojdu*. (VII, Dob-utca 16.)

**Cu ocazia expoziției naționale române** din anul viitor, care se va face în marginea sud-vestică a orașului București, în localitatea numită *Filaret*, s'a hotărît a-se face un sondaj adenc de 1000 și pôte chiar de 1200 metri. Sondajul va fi executat în scop științific și pentru a-se demonstra că în România se pôte executa un sondaj la o așa adâncime în condițiuni satisfăcătoare. Sondajul acesta va avé mare însemnătate din multe puncte de vedere și mai ales pentru partizanii teoriei că partea de câmpie a României conține gisemente de petrol mai bogate decăt cele din regiunea

munților, cunoscute până în prezent. Materialul de sondaj va fi luat de la uzinele din țără. Firmele *Wolf* și *Lemaitre* au pus deja la dispoziție materialele de sondă ce ele pot construi. Costul aproximativ al acestui sondaj va fi de 170.000 lei.

**Logodnă.** *Marióra Macsim* și *Octavian Bude* logodiți.

**Ciumă în Fiume.** Țiarul budapestan »*Nap*« scrie, că în *Fiume* s'au ivit casuri de ciumă. Un tiner de 17 ani și o femeie au murit.

**O modă nouă în America,** de unde pôte că se va întinde și în Europa. Din cauza căldurilor mari, de peste ții, la stațiunile de băi din Lumea Nouă s'a introdus sportul scăldatului la lumina poetică a lunii. Noptea între orele 12 și 2, prin apele Statelor Unite este întrecere de înolat, de țipete vesele sub acordurile orchestrelor care cântă pe mal și sub reflexele rașelor lunii, cari pôleesc corpurile bărbăților și damelor săltând pe valuri. După bae se întind mese pe care se varsă spumegând șampania. Când nu e luna pe cer rașele ei mângăioase sunt date prin globuri mari iluminate de electricitate.

**Accidentul gendarmului ungar Blan.** Cu privire la accidentul nenorocit al gendarmului ungar *Blan*, care, precum se scie, a fost găsit pe teritoriul românesc lângă *Predeal* cu piciorul străpuns și care a murit pe când se transporta la Brașov cercetările inițiate au constatat că numitul gendarm n'a fost victima unui atentat, ci apărându-se probabil cu baioneta contra unor câni, cari l'au atacat noptea, și-a străpuns însuși piciorul, ér în urma pierderii prea mari de sânge a încetat din viață.

**Credința Sultanului despre atentat.** La palatul imperial sosise cu 24 de zile înaintea atentatului o scrisore amenințătoare semnată »*Saraff*«, șeful revoluționarilor bulgari în care se anunța că se va săvîrși un atentat contra Sultanului. Când după atentat, ambasadorul austro-ungar baronul *Calice* a vorbit cu Sultanul, acesta a declarat că e convins că autorul atentatului e un bulgar revoluționar. Scrisorea primită de ambasadele străine în care se recunosc comiterea atentatelor și se amenință cu alte atentate, este semnată de un membru al societății secrete armene »*Hindjak*«. Se crede însă că séu e o fanfaronadă din partea *Armenilor*, séu o manoperă de a poliției turcesci.

A fost arestat la Constantinopol bulgarul *Zinoff*, bănuít ca complice în atentatul săvîrșit contra Sultanului.

**Concerte la Gewerbeverein.** Musica națională din *Brăteiu* va cânta începând cu 30 Iulie în fie-care séra la »*Gewerbeverein*« sub dirigența capelmaistrului *Comșa*. Intrarea liberă. Inceputul la orele 7. Aceeași musică va cânta țilnic și între orele 12—2.

**Incendiu la palatul primatului Ungariei.** Se anunță din *Strigon*, că erî după amiază a izbucnit incendiu la palatul primatului Ungariei. Focul a distrus complet tot ce se afla în sala de tablouri, unde mai erau și arme, anticități și mórte. Focul mocnia de patru zile în aceea sală închisă. Pagubele se urcă la peste un sfert de milion de corone.

**Necrolog.** În Sântimbru a încetat în 26 Iulie din viață absolventul de gimnasiu *Eugen Magde*. Inmormântarea i-se face ađi la 28 Iulie în cimiterul bisericeii gr. cat. din Sântimbru.

**Incendiuul unui vagon mortuar.** În stația *Bicske*, de pe linia Budapesta-Viena, a luat foc vagonul în care se afla sicriul de metal cu rămășițele defunctului comisar civil austriac din Macedonia, *Müller*. Cu toate silințele ce s'au pus a-se stinge incendiul, vagonul întreg a fost distrus, deteriorându-se și sicriul. Cadavrul a fost găsit intact și a fost dus dimineța la Viena.

Pentru amatorii de fotografie. Aparat de fotografie pentru salon și voiaj foarte renumite; aparat pentru fotografi la moment, precum și ôte articole necesare, se pot procura dela *A. MOLL* liferantul curții c. și r. din Viena, *Tuchlauben* Nr. 9. Manufactură fotografică fondată la anul 1854. La cerere liste mari ilustrate, conținând prețurile gratis.

**Adunarea desp. »Bran«**  
al Asociațiunii.

*Bran*, 25 Iulie 1905.

, Sarac sunt Dómne și mișel.«

Prin anul 1840 pe când trăia poetul nostru popular *Barac*, între el și între clișierul dela biserica Sf. Nicolae din Scheiul

trăiesc«. Al doilea se oferă să vorbescă cu un dricar, pentru prețul cosciugului și al pompei funebre în cas dacă mă decid să mor până în séra. Al treilea îmi dá adresa spitalului cel mai apropiat din plasă și se oferă să mă predea viu, dacă plătesc cheltuelile ce ar necesita targă, fabricația ei, transportul meu, — și praznicul de după mórtea mea.

Cu multă greutate îi conving, că am plecat să fac o excursiune pe lumea asta, ér nu pe cealaltă. Unul a prins calul, și mi-l aduce, cam cu părere de réu, altul mi-ajută să mă urc pe cal, și al treilea îmi dá un pumn în spate, spunându-mi foarte serios, să-l duc și să-l dau Omului ca din partea lui. Norocul meu, că nu vré calul să mai stea, căci fie-care din țărani, parcă doresce a-mi dá un astfel de comision.

Intr'adevăr, acum constat că șéua și mersul calului sunt extraordinare: merg ca pe nisce perne, dér pernele au aerul de a fi făcute cu sfărîmături de sticlă anume alese printre cele mai colțurate și țepóse. Acum glóba se opresce din nou, smulge

câteva fire de ierbă, ér pornesce, ér se opresce și așa merge tréba de bine, în cât véd cum ne întrec brotăceii, nisce gândaci și la urmă nisce melci, și véd cum melcii întind cornele, căutând să ajungă la o țintă ore-care înaintea calului. Și serios, că melcii mă lasă cu cal cu tot în urmă, și de la o vreme că o stridie de ar fi pe aici, ne-ar întrece cu prisos, ba, că mi-ar dá și 75 înainte.

Dela un timp mi-se pare că, de încet ce mergem în loc să înaintăm, ne apropiem de locul de plecare. Noroc, că acésta este numai o iluzie, căci altfel ar însemna că, așa cum merge calul meu, să plec din Sinaia spre Brașov și să mă trezesc în Ploesci, apoi la București și chiar și în Bulgaria, lucru pentru care nu sunt pregătit, de ore-ce n'am pașaportul la mine.

Mă resemnez, nici nu mă mai gândesc să îndemn glóba la umblet, mă dau învins în acésta luptă, și mă las în voia gândurilor. »Cine mă puse pe mine om sănătos să-mi risc ósele prin munți? Cine m'a învêțat să iau cal, când nici măcar nu mi-am asigurat viața, când nici măcar

nu mi-am făcut testamentul? Cine m'a învêțat? Cine m'a nenorocit?« Și într'un moment de desnădejde isbesc cu călcăiele în cal.

Atâta-mi trebuie. Calul meu se opresce tocmai când am ajuns lângă o prăpastie și începe să svîrle din copite, pe când cu capul stă tocmai pe margineaabisului. Eu trag de frâu să-l dau în lături dela mórte, el începe să smucescă și din cap, cu o irenezie, care-mi dá amezeli și sunt gata să fiu asvârlit de stâncă. Dér calul își aduce aminte, că a luat lecții de dans când era la un circ, și fixându-se pe marginea prăpastiei începe să salte, aci din cap, aci din códă. Aci se aruncă în echilibru pe picórele dinainte, cu cele din apoi în aer, aci sta cu cele dinainte în aer, drept ca o luminare. Eu la fie-care săltătură a calului fac parcursul peste șea, de la códă pe gâtul calului, și de pe gât pe códa calului; și totă distanța asta, o fac fără bilet gratis.

(Va urma.)

Braşovului, amândoi de o vârstă, se întemplau de multe-ori frecării hazlii, luând unul pe altul în mod amical în zeflemea. Aşa într-o seară, pe vremea deniilor, Lache, care era cam chircilit, cetind în biserică din parerii, apostrofăză pe prezentul său vecin Barac, cetind în loc de »Sarc sunt Dómne şi mişel!« — »Barac sunt Dómne şi mişel!« érá Barac bágénd de sémă, reflectă cu glas tare »ba eşti şi un porc de căne.«

Se înţelege că acest episod a stîrnit la creştinii ascultători din biserică, între carî era şi protopopul Popazu şi German, un ris de nu se mai puteau opri.

Acest incident imi veni în gând, la întrunirea *Despărţământului Brănean al „Asociaţiunei“*, ținută la 23 Iulie în Predeal, într'o dî de tótă frumseţa. Aşteptam să aflu acolo o afluenţă mare de popor din tóte comunele Brăne, în fruntea lui cu vre-o 12 preoţi din parochiile Brăne, apoi pe cei 10 primari, pe cei 14—15 învăţători, cei vre-o 20 neguţători români bine situaţi, notari comunali, — cel puţin 20 din bărbaţii cu stări bune — cu un cuvânt aşteptam, ca adunarea să fie cercetată de cel puţin 100 de inşi şi această cu atâta mai mult, cu cât cetisem în »Gazeta Transilvaniei« înainte cu patru săptămâni un apel, în care cineva făcea publicul din Bran atent la însemnătatea adunării acestui despărţământ, la esoposia de obiecte de industrie de mână, ce de obicei se face în fie-care an, la cumpărarea obiectelor orî la premiarea celor mai bune şi mai măestrit lucrate. — Ba mi-a venit la mână şi apelul înscris trimis fie-cărei comune de comitetul despărţământului cu 8 zile înaintea adunării, spre a se publica şi face cunoscut, indignând însemnătatea acestei adunări, şi invitându-i ca să ia parte cât mai mulţi la adunare, să aducă cu sine obiecte şi să le expună, căci o parte din obiecte vor fi cumpărate pentru muzeul naţional, ér altă parte se vor premia.

Cât de puţin au fost bágate în sémă aceste două apeluri, s'a arătat în ziua adunării despărţământului. Aiară de preotul din comuna Predeal, Tătulea, un singur preot a mai luat parte la adunare, anume: vrednicul preot G. Babeş din comuna vecină Sôhodol, care nici-odată n'a pregetat şi nu pregetă a alerga acolo, unde se tracteză de interese publice şi contribuie după puteri la înaintarea cauzelor naţionale. Ambii aceşti preoţi s'au şi înscris ca membrii ordinari ai »Asociaţiunei«. Au mai luat parte vre-o câţi-va săteni din loc. Celelalte comune au strălucit cu totala absenţă, nici un preot, nici un primar, nici un învăţător, nici un comerciant, afară de Alexe Chiţiu din Pórta, care e şi membru ordinar, nu şi-a luat ostenela să se arate. Unii din neglijenţă, alţii de frică că vor fi îndemnaţi a contribui cu o corónă s'au două ca taxă de membrii ajutatori.

»Săraci suntem Dómne, şi mişei«, ér după Barac: şi »porci de căni!«

Am avut noroc cu óspeţii români, străini, carî se află peste vară la Bran, la cura de aer şi scaldă de apă naturală din Turcu. Aceştia cu toţii au cercetat adunarea şi aşî puté díce, au format adunarea despărţământului Bran, au contribuit la colectarea unei sume cu care s'au putut cumpăra mai multe lucruri destul de frumoase pentru muzeu, şi s'au putut împărţi şi câte-va premii. Obiectele pentru muzeu şi celelalte obiecte expuse au fost adunate prin stăruinţa neobositului învăţător dirigent N. Runcean din Bran, care a luat asupra sa şi sarcina de a-le şi expeda la Sibiu pentru muzeu. Intre aceste obiecte amintesc nisce frumoase şi reuşite fotografii de stâni şi case ţărănesci.

Au contribuit pentru cumpărarea obiectelor destinate pentru muzeul naţional următorii domni: Ioan cav. de Puşcariu 20 cor., Iosif Puşcariu din Braşov, Dr. Emil Puşcariu din Iaşi câte 10 cor., Dr. Ilarion Puşcariu din Sibiu, Ioan Clinciu din Bucureşti câte 5 cor., G. Bucşa, Predeal 4 cor., Moise Chiţiu, Predal, Nicolae Bosia, Predeal câte 3 cor., Alexe Chiţiu,

Pórta, Nicolae Sperchez, Zérnesci, Nic. Buta, Anton Stanciu, Predeal, Victor Puşcariu, Sôhodol câte 2 cor., Ioan Stoian Pórta 1 cor.

Ca încheiere aşî voi sémî dau o părere. Dcă despărţământul »Asociaţiunei« Bran voiesce să mai existe, ceea-ce încă cred, deórece fruntaşii brăneni însuşi din propriul îndemn au dat declaraţia subscrisă de ei, că se obligă a înfiinţa şi susţine această instituţie şi dca mai țin a trece de ceva înaintea lumii, atunci să se nisuiască a afla mijloce potrivite de a se reorganisa; anume a ținé adunarea despărţământului în fie-care an în centrul Branului, a atrage publicul prin disertaţiuni, producţiuni teatrale în liber, jocuri şi altele.

## Anuare.

### III.

»Programa gimnasiului superior gr. cat. şi şcolilor elementare din Beiuş pe anul şcolastic 1904/5. Redactată de Vasiliu Ştefănică, director substituit. Tipografia »Victoria«, Şimleul Silvaniei. Textul românesc pp. 1—133. Textul maghiar 135—198.

Anuarul are la început o disertaţiune pe 10 file scrisă de profesorul Radu Cuper sub titlul: »Românii şi vetero-slavi«. Urméază apoi un discurs rostit de prof. Dr. Constantin Pavel adresat elevilor cu ocaziunea zilei onomastice a patronului gimnasiului episcopul Dr. Demetriu Radu. La pp. 33—46 planul de învăţământ. Din orarul publicat la pg. 47, vedem, că numărul orelor pe săptămână a fost 232. Cele mai multe se revin limbei latine (39), matematicii (33), limbei maghiare (29). Limba română se predă numai în 18 ore. Urméază tesele elaborate la limba română în clasele cursului superior şi manualele întrebuintate.

La pag. 58 vedem o dare de sémă despre internatul, ce pórta numele lui »Pavel«, neuitatul binefăcător al neamului românesc. Internatul, care există de 14 ani a adăpostit 120 elevi, dintre carî 2 s'au retras în cursul anului. Bursieri ai fundaţiunei »Pavel« au fost 67, ai fund. Moza 1, ér 50 au plătit câte 300 cor. (240 alimentaţia, 60 uniformă).

Numéroşi elevi au beneficiat din fundaţiunea de pâne înfiinţată de Vulcan şi de diferite stipendii. Alţii au fost dispensaţi de plata taxei şcolare pe întreg (18 c.) s'eu pe jumătate (9 c.)

Biblioteca profesorală s'a înmulţit prin comande de cărţi şi donaţiuni. Pentru laboratorul fizical s'au procurat aparate în valoare de 600 cor. Tot aşa s'au sporit şi celelalte colecţiuni.

Corpul didactic a fost compus din 16 profesori şi 4 cateheţi.

Numărul elevilor înscrişi: 402 ordinari, 15 particulari. Prezenţi la esamen: 377 ord. 10 particulari. Din aceştia 334 Români, 50 Maghiari. După confesiuni: 161 gr. cat., 173 gr. or., 22 rom. cat., 12 ev. ref., 16 jidovi. Progresul în studii: 16 eminenţi, 68 bine, 215 suficienţi, 50 corigenţi dintr'un obiect, 17 din două obiecte, 18 repetenţi.

La maturitate din 39 candidaţi au reuşit 29. Unul a rămas repetent şi 9 corigenţi. Cu distincţie au trecut acest esamen: d-şora Marta Butean, George Crişan şi I. Roşu.

Societatea de lectură »S. Vulcan« a fost sub conducerea d. prof. Dr. Pavel şi a ținut 22 şedinţe ordinare. 7 festive. S'au declamat 78 poesii (45 românesci, 16 maghiare, 14 germane, 2 monologuri şi 1 conferenţă liberă). Dintre lucrările prezentate la critică 3 au fost admise cu menţiune elogiósă, ér două au fost premiate cu câte 10 cor. în aur. Premiul l'a dat însuşi conducătorul societăţii Dr. Pavel, ér lucrările premiate sunt: »Din viaţa lui Eminescu« de I. Giurcoi cl. VIII şi »Eroul fără nume« schiţă de Rusalin Voina cl. VII.

Limba în care e redactat acest anuar lasă de dorit. Câteva exemple: »Directorul Ioan Butean fiind ales de deputat dietal capătă concesiuine (!) şi afacerile direcţionale se concreed profesorului V. Ştefănică«. — »Se aprobă hotărîrea cu respect la distribuirea pânei«. — »Se fac observări mai ales cu respect ca clasificarea să fie mai severă şi plata debilă a profesorilor să se amelioreze«. — »Rezultatul scripturisticiilor de maturitate după judecata profesorilor de fac(!!)«. — »Se va celebra »Veni sancte«, »clasificaţiunea elevilor întipărită mai înainte«, »au reuzat 6 corectori«, »clasificarea maturizanţilor cu respect la scripsalele de maturitate«, cei-

lalţi 29 au reuzat«, »esamen de susceptiune«. — »Magnificul domn Ioan Butean... la esamenele verbale de maturitate a fost de faţă în calitate de comisarul episcopesc. După finitul esamenelor verbalî de maturitate a cercetat şi esamenele de clase, ce mult a contribuit de îndemn tineretului, »căci Măria Sa Domnul deputat, cu maniera-i plăcută. captivéză tineretul«, etc. etc.

Observaţiunile acestea sunt făcute fără nici o rēutate, cu gândul de a contribui intru câtva la eliminarea abnormităţilor în viitor.

Pentru a se conforma usului european, bine ar fi să se elimineze şi titlaturile: »Magnificul domn pro-director«, »Spectatul domn Nicolau Putnoky« etc. Să se păstreze când e vorba de episcop titlatura »P. S. Sa«, nu însă »Inalt Prea Sf. Sa«, care i-se cuvine numai metropolitului.

## Economie şi comerciú.

Comerciul intern austro-ungar. În decursul lunii lui Iunie comerţul reciproc constatându-se în mod statistic, putem sci, care a fost deverul în semestrul I al anului curent.

Din Ungaria s'a importat în semestrul I. a. c. pentru 415,230,000 de coróne ce represintă o scădere de 56,290,000 faţă cu importul din 1904.

S'a exportat în Ungaria pentru 446,320,000 de coróne, adecă mai puţin cu 10,440,000 decât anul trecut, când exportul a fost de 456,760,000. Austria are deci un bilanţ comercial mai favorabil de 31.09 milioane de coróne, faţă de un pasiv de 14,76 milioane coróne diu anul trecut.

Recolta de grâu din 1905 în România. La ministeriul român de domenii s'a primit următoarele sciri cu privire la recolta de grâu din vara acestui an:

Secerişul s'a terminat în tótă ţera, şi astăzi se póte da mai bine sémă de situaţia grăului şi producţiunea lui. Seceta din anul trecut a răscopt pământul la suprafaţă, arăturile s'au făcut cu înlesnire în tómnă şi sămēnăturile de grâu s'au făcut în condiţiuni admirabile şi pe suprafeţe întinse. Condiţiunile de vegetaţie au fost de asemenea bune şi sămēnăturile au eşit din érnă în stare perfectă.

Primăvara ploioasă a anului 1905, a favorisat crescerea, dér grăul din cauza vegetaţiei erbóse prea pnternice a cădút în multe părţi ale ţerei. Pe la 15 Iunie ploile au încetat şi seria căldurilor estivale au grăbit cócerea spicului mai înainte decât se credea. Din această cauză în multe părţi ale ţerei grăul a eşit puţin pălit, şi greutatea lui hectolitrică variază între 77 şi 80 kg. Sunt însă unele judeţe, mai cu sémă în Moldova de nord, unde grăul e forte frumos şi are o greutate hectolitrică de 80, 82 şi chiar 83 de kg. Producţiunea variază după culturî şi localităţi, dela 11—16 hectolitri la pogon.

Anul 1905, aşa după cum se presinta la început, ar fi fost un an excepţional de bun pentru grâu, dca ploile nu l'ar fi culcat şi căldurile excesive din urmă nu i-ar fi pălit bobul. Cu tóte acestea producţiunea de grâu va fi bună şi agricultorii vor găsi întrinsa o largă compensaţie a pagubelor din trecut.

## Internatul „Pavelean“ de băieţi gr. cat. din Beiuş.

Pentru primire pe anul şcol. 1905/6 e de a-se petiţiona până la 30 Aug. a. c. Condiţiunile primirii:

1) Pentru un elev vor fi de a-se plăti 30 cor. pe lună, şi aşa pe un an 300 cor. Din suma această se vine 240 cor. pentru întreţinere şi 60 cor. pentru uniformă. Plătirea are să se întimple cu tótă punctualitatea în două rade anticipative, ceea-ce părinţilor li-se aduce aminte cu tótă seriozitatea, căci altmintrelea rectoratul în decursul anului va fi silit a trimite pe elevii ai căror părinţi nu au plătit ratele la timp.

2) Pentru remunerarea corepetitorilor au de a plăti 10 cor. pe an.

3) Fie-care elev la începutul anului are să aducă cu sine:

a) 6 s'eu cel puţin 4 părechî de schimburî s'eu albiturî,

b) 6 batiste şi 2 cravate,

c) încălţăminte trebuincioasă.

4) Vesminte de pat:

a) 1 saltea (sac de paie), b) 4 ciarşiafurî (linţolurî, lepedee) albe, c) 2 perini şi 4 feţe de perini şi un Ńol s'eu plapomă, d) 2 feţe de acoperit patul, e) 4 ştergare şi 4 şervete.

Are să se provadă fie-care elev mai departe cu doi piepteni, 3 perii pentru călţunî şi 1 pentru vesminte.

Tóte schimburile şi vesmintele au să fie însemnate cu grije de acasă cu numele elevului respectiv, fiind numele întreg cusut orî scris cu cernelă ce nu se şterge prin spălare, căci altmintrelea superioritatea institutului nu póte lua nici o răspundere la cas când s'ar pierde.

Părinţii s'eu tutorii sunt rugaţi, ca în decursul anului să nu trimită tinerilor banî, nici articoli de mâncare, carî adeseorî sunt spre daunarea educaţiunei şi progresului în studii, şi pot duce la escese şi transgresiuni. Măncările, ce părinţii cu tóte aceste le-ar trimite fiilor lor, se vor împărţi între toţi conşcolarii respectivilor elevi.

Elevilor în internat li-se va da următoarea provisiune:

1) a) Locuinţă comodă şi sănătoasă provédută cu tóte cele de lipsă; b) încălţit, spălat şi luminat în timpul recerut; c) vipt întreg regulat şi în special: de dejun lapte, la prând 3 felurî, Dumineca şi s'erbători 4 şi de cină 2 felurî.

2) Medic şi medicamente pentru bolnavi şi scaldă de două orî pe lună.

Ce privesce uniforma pentru taxa de 60 cor. amintită mai sus, fie-care elev va căpeta: 2 rândurî de vestminte de postav, unul de iarnă, altul de vară şi un palton de iarnă (mencikoff) pe doi ani.

Părinţii sunt avisaţi, că pentru eventualele stricăciuni făcute de fiilor lor în mobile orî alte obiecte de ale institutului date lor spre folos sunt răspundători şi vor avé să le rebonifice.

Elevii se vor presenta în 2 orî 3 Sept. st. n. înaintea superiorităţii institutului însoţiţi de părinţii s'eu îngrijitorii lor, unde aceştia vor plăti taxele de lipsă, fără de a căror solvire elevii nu-şi vor puté ocupa locul în internat.

Rectoratul

internatului „Pavelean“ de băieţi gr. cat.

## ULTIME SCIRI.

Berlin, 28 Iulie. La fruntaria teritorului german Camerum (Africa) şi Congul frances s'au întemplat ciocniri între trupe germane şi franceze.

Berlin, 28 Iulie. »Lokalanzeiger« primesce din Tokio scirea, că trupele rusesci au fost bătute la Pukopureyony. Japonezii au cucerit tóte poziţiunile rusesci după violente asalturî cu baioneta. Armata japoneză înainteză spre fluviul Tumen.

Basel, 28 Iulie. La congresul sionist al jidovilor iau parte 760 delegaţi şi 2000 óspeţi. Max Nordau a rostit panegiricul asupra lui Hertzl. Nordau ales preşedinte. În discursul s'eu vorbesce în chestia jidovilor din Rusia, spunénd, că fie-care Evreu trebuie să lupte contra absolutismului.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Un comerciant român, locuitor într'unul din oraşele Ardealului, în etatea de mijloc, deplin sănătos, cu stare forte bună, veduv, fără copii, doreşte a se căsători cu o domnişórá română, care să nu aibă mai mult de 25 ani, să fie bine crescută, bună menageră şi modestă.

Nu se pretinde zestre, dca va întruni însuşirile acestea.

Acele domnişóre, care pe această cale vor fi înclinate a-şi încerca norocul sunt rugate a se adresa prin scrisóre la d-l administrator al »Gazetei«, care va da informaţiunile dorite păstrând cea mai mare discreţiune.

Nr. 1895. 1—6.

## Dr. ST. N. CIURCU.

Viena IX Pelikangasse 10. Telefonnr. 17065.

Cabinet de consultaţiune

cu somităţile medicale şi specialişti din Viena.

